

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Banca Poporală“ Dej, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“ Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chiorana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunaiu“, „Doina“, „Economia“ Cohalm, „Economul“, „Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănițerul“, „Hațegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Industria“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Luceafărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“, „Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“, „Unirea“, „Victoria“, „Vlădeasa“, „Zărăndeană“, „Zlăgheana“, „Agricola“,
însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

DIRECTOR
IOAN I. LAPĚDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiu, 10 Martie 1907.

Nr. 10.

Însoțirile de credit sistem Raiffeisen.

Sunt 8 ani trecuți dela înființarea acestei reviste. În acest timp, destul de îndelungat, s'a discutat puțin de tot în coloanele ei chestiunea Însoțirilor de credit sistem Raiffeisen. Nu vom stăruî de astădată asupra împrejurării că a fost bine sau rău că s'a procedat astfel. Constatăm însă că Societățile pe acțiuni s'au sporit binișor în acest timp. Pe când la finea anului 1898 aveam 75 astfel de societăți, la începutul anului 1907 aveam 124 și 14 filiale ale acestor societăți, în total 138.

Ce s'a petrecut în acest timp în alte părți?

La noi, în țară, se înființează prin o lege specială, *Insoțirea centrală de credit*, și s'a prevăzut înființarea de *Insoțiri de credit* prin comune, cum și primirea Însoțirilor deja existente în comuniunea Centralei. Însoțirea centrală și singuraticile însoțiri, în legătură cu ea, au fost înzestrate prin lege cu multe favoruri materiale și morale. Nu poate fi mic numărul Însoțirilor de credit, înființate prin comunele românești, cari stau în legătură cu Centrala, și ar fi de interes să se poată constata numele, numărul și comitatele în cari se află aceste Însoțiri.

Ce se întâmplă în România? În cei din urmă 10 ani se agită acolo cu putere chestia Însoțirilor de credit sau, cum le zic frații noștri, a *Băncilor populare*. Rezultatul acestei agitațiuni este că la 1 August 1906 se aflau în România 1987 astfel de bănci.

Pentru organizarea mai înțeleaptă și pentru asigurarea existenței acestor Bănci s'a adus în sfârșit și o lege, care, — ca și legea referitoare la Centrala Însoțirilor de credit și la Însoțirile de credit în legătură cu Centrala din Ungaria, — au primit în ele numă-

roase principii din isvorul principiilor veritabile ale Însoțirilor de credit sistem Raiffeisen.

La noi în periodul de care e vorba, o singură instituțiune stăruie mereu pentru răspândirea Însoțirilor de credit sistem Raiffeisen, anume: „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului“. Rezultatele acțiunii acestei reuniuni în direcția Însoțirilor de credit nu stau în proporție cu munca și interesul, ce ea a dezvoltat spre acest scop în decursul timpului. Cu finea anului 1905 raportul Reuniunii face dare de samă asupra gestiunii a lor 12 Însoțiri de credit sistem Raiffeisen înființate din inițiativa și cu concursul său. În timpul din urmă „Cassa de păstrare (reuniune)“ din Săliște a luat sub ocrotirea sa aceste Însoțiri, îndeosebi încât se referă la control.

O veste bună publică „Libertatea“ din Orăștie referitor la însoțiri sau tovărășii, între cari se înțeleg neapărat și Însoțirile de credit sistem Raiffeisen. Anume scrie între altele: „... Dr. Miha a stăruit îndeosebi, ca institutul „Ardeleana“ să dea toată luarea aminte pornirii cumiți ce e azi la ordinea zilei, pentru înființarea de *tovrărăși pe sate*, „obștii“ sătești, cum le zic cei din Țară, și unde numai simte o pornire în popor pentru a înjgheba o *tovrărășie economică*, ea să-i sară într'ajutor, ca să se poată înființa. Îndeosebi apoi să nizuiască a sprijini înființarea de *Centrale*, care sunt luminătoarele și conducătoarele micilor tovrărăși răslețe. Căci e asta o adevărată lucrare spre binele poporului, un ajutor la luminarea lui și înălțarea în bunăstare, și și institutului numai de folos i-ar fi...“.

Credem că e sosit timpul ca toate instituturile noastre de credit mai bine situate să lucreze și în direcția indicată de domnul Dr. Miha, să lucreze așa cum s. e. de mult lucrează *Cassa de păstrare săsască din Sibiu*, care alimentează, supraveghează și contro-

lează un număr mare de Însoțiri de credit sistem Raiffeisen ce s'au înființat și se înființează mereu prin comunele săsești și cari, și ele, la rândul lor, contribuie la ridicarea bunei stări a numitei Casse de păstrare. Și să nu uităm că tot astfel lucrează și alte Centrale ale institutelor financiare din patrie și străinătate, între cari numărăm și Centrala băncilor populare din România.

Ce ne îmbucură și mai mult este împrejurarea, că „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ tot mai mult continuă a stăruii asupra lucrărilor de folos real pentru popor, între cari se numără *prelegerile populare* și înființarea de *tovărășii economice* de tot felul în comunele noastre.

În această direcție „Asociațiunea“ operează mai ales prin *conferențiarii* ce trimite în mijlocul poporului, prin revista „*Tara noastră*“ și prin *Biblioteca sa populară*.

La rândul lor, băncile ar putea și ele să sprijinească acțiunea prin *ajutoare* în bani pentru conferențiarii trimiși de „Asociațiune“ sau pe cari i-ar trimite înseși băncile, cum și prin luarea Însoțirilor înființate sub scutul lor, acordându-le credit și îngrijind, prin revizori experți, de bunul mers și progresul acelorora.

Dacă astfel s'ar proceda, avem speranța, că terenul atât de priincios pentru însoțiri în comunele noastre nu s'ar înstrăina, cum s'a întâmplat în multe locuri, ci ar rămâne în cercul de influință al băncilor noastre.

O zicem aceasta mai mult încât se referă la Însoțirile de credit sistem Raiffeisen, cari ar trebui să fie baza tuturor celorlalte însoțiri economice dela sate.

Chestiunea acestor însoțiri a fost tratată mai pe urmă în Nr. 8 al revistei noastre sub titlul „La chestiunea însoțirilor“ și în Nr. 9 sub titlul „Momente fixate din prilejul încheierilor anuale“. Peste principiile fixate în articolele din vorbă n'ar trebui să se treacă așa ușor.

E timpul să ne dăm toată silința: prin conferințe, prin reviste, prin ziare și prin broșuri pentru pregătirea terenului și pentru însușirea înființării însoțirilor. „Revista Economică“ îndeosebi are în această privință o misiune importantă de îndeplinit, și sperăm că-și va îndeplini-o. Ca un pas înțelept pentru realizarea chestiunii însoțirilor se poate privi și hotărârea firmă a unei bănci de ale noastre de a deschide la vară un *Curs* pentru învățători și preoți, etc., în care aceștia să fie introduși în tainele însoțirilor, arătându-li-se

cum să apuce lucrul și cum să procedeze pentru buna reușită a lui.

Dela astfel de începuturi cu plan numai la bine ne putem aștepta. S.

JURISDICȚIUNE.

Votul funcționarilor contrar direcțiunii în adunarea generală. Imprejurarea, că funcționarii societății pe acții în adunarea generală au votat, ca acționari, contra primirii raportului direcțiunii, nu este motiv de a-i destitui din post.

(Curia reg. sub Nr. 533 și 534/906).

Profit curat transpus. La societățile pe acții din țară și între acestea și la multe din institutele noastre de bani este uz de a transpune o parte mai mare sau mai mică a câștigului curat în contul anului de gestiune următor — deși conform statutelor, restul ce rămâne din venitul curat după efectuarea de tragerilor statutare, este a se distribui între acționari ca dividendă. Curia reg. a luat deja de repetite-ori poziție contra acestor dispoziții antistatutare a societăților pe acții și a însoțirilor, și de curând sub Nr. 1312/906 a nimicit o astfel de hotărâre a adunării generale a unei însoțiri, îndrumându-o la distribuirea sumei transpuse între membrii însoțirii.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 8 Martie 1907.

Situația piețelor de bani continuă a fi încordată pretutindenea, dar mai ales în Londra și Berlin, unde în ultimele zile s'au ridicat fața de băncile de emisiune mari pretenziuni. Rezerva de bilete scutită de dare a Băncii imperiale germane s'a redus dela 224.5 mil. la 103.4 mil. astfel că de o reducere a etalonului de 6% nici vorbă nu poate fi în timp apropiat, și aceasta cu atât mai puțin, cu cât pe ultimo crt. cererile se vor potența, precum se prevede, în măsură horibilă.

În fața acestei situații a pieței internaționale de bani, în piața internă încă nu se observă vre o ameliorare a situației, din contră băncile mari au o ținută rezervată. Discontul privat variază în Budapesta dela 4 $\frac{7}{8}$ % și în Viena dela 4 $\frac{3}{4}$ % în sus. Situația Băncii Austro-Ungare la 28 Februarie a. c. a fost următoarea: circulațiunea de bilete K 1782.74 mil. (+ 70.725 mil.), stoc metalic K 1465.39 mil. (— 1.937 mil), portfel K 601.135 mil. (+ 75.725 mil), lombard K 53.733 mil. (+ 1.87 mil.) și rezerva de bilete liberă de dare K 80.111 mil. (— 72.66 milioane).

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Rugare. On. Direcțiuni ale institutelor noastre de bani sunt rugate să binevoiască a ne transpune imediat după încheiere câte un exemplar al bilanțului și contului lor de profit și pierdere pe anul de gestiune 1906, pentruca informațiunile noastre asupra mersului și dezvoltării instituțiilor noastre financiare să fie cât se poate de exacte și autentice.

Redacțiunea.

„Albina“, institut de credit și economii în Sibiu. In zilele acestea a apărut voluminosul raport al direcțiunii acestui institut către adunarea generală convocată pe 23 crt. Extragem din el următoarele date mai esențiale: Suma de K 15.530,087 a Depozitelor spre fructificare a fost distribuită cu totul în 7065 conturi. (față de 6633 în 1905) dintre cari 4243 la Centrală și 2822 la filială. Clasificate după sume, cele mai numeroase sunt depun. dela K 200 — K 1000, anume 1555 la Centrală și 982 la Filială; apoi vin la Centrală dela K 20 — K 100 cu 584 și la Filială cele dela K 1000 — K 2000 cu 401. Depuneri dela K 10,000 — 20,000 au fost 161 (93 la Centrală și 68 la Filială), iar dela K 20,000 în sus la Centrală 81 și la Filială 36. Numărul cambiiilor aflătoare în portofoliu la 31 Decembrie 1906 a fost de 29,356 (în 1905 28,238) în sumă de K 10.644,926. Obligațiuni cu cavenți au fost în vigoare 10,981 față de 11,479 în anul precedent. Numărul obligațiunilor de credit hipotecar a crescut dela 3490 la 3648. iar suma acestor credite cu K 641,546 la K 6,893,592. Realitățile cari servesc ca acoperire a acestei sume au un areal de 120,828 jug. 1111 stânjini □ și reprezintă după cheile inst. o valoare de K 26.333,783. Cred. camb. cu acop. hip. au fost 895 (în 1905 881) iar Imprum. de efecte publice (Lombard) 102 (în 1905 104). Suma totală a intratelor a fost de K 53.367,091 anume K 42.735.116 la Centrală și K 10.631,974 la Filială; a eșitelor de K 53.275,691 anume la Centrală K 42.632,705 și la Filială K 10.642,985. Totalul revirementului de casă a fost de K 106.642,783; al prima-notei de K 52.368,561, al contului giro la Banca Austro-Ungară de K 52.368,561, iar revirementul general s'a cifrat cu K 422.318,341. Fondul de penziune de K 516,787 a crescut față de 1905 cu K 30,388 și a avut în cursul anului 1906 ero-gațiuni în sumă de K 11,872.

Referitor la distribuția profitului net de K 266,633, direcțiunea prezintă următoarea propunere:

Dividendă și supradividendă K 168,000, Fondului special de rezervă K 32,979,58, Tantieme direcțiunii, comit. de supraveghiere și funcționarilor K 37,194,12, Remunerațiuni funcționarilor fără drept de penziune și servitorilor K 2460, Scopuri culturale și de binefacere K 16,000, Fondului de penziuni K 10,000.

Primită propunerea, dividendă anului 1906 va fi de 14% = K 28 de acție, ca și în anul trecut și se va putea ridica imediat după adunarea generală; Fondul special de rezervă se va urca la K 177,670 și Fondul de penziune la K 526,787.

Propunerea direcțiunii pentru distribuția sumei de K 16,000 destinată pentru scopuri culturale și de binefacere este următoarea:

1. Contribuire la fondul întemeiat și administrat de Conzistorul arhidiecezan din Sibiu în scopul întregirii la 8 clase a gimnaziului inferior gr.-or. din Brad K 10,000 în 5 rate à K 2,000, rata I K 2,000—
2. La fondul mesei studenților, întemeiată și susținută de institut „ 6,000—
3. Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român:
 - a) la fondul „Muzeului etnografic“ „ 1,000—
 - b) la fondul Internatului de băieți, administrat de institut. „ 1,000—
 - c) la fondul „G. Barițiu“ pentru revista „Țara noastră“ „ 500—
4. Școlii pentru economia și industria de casă a Reuniunii femeilor române din Sibiu „ 1,000—
5. Școlii elementare de fete a aceleiași reuniuni „ 600—
6. Reuniunii române de muzică din Sibiu „ 200—

7. Reuniunii române de agricultură din Sibiu „ 200—
8. Reuniunii sodalitor români din Sibiu pentru fondul mesei învățăceilor „ 100—
9. Reuniunii pompierilor din Sibiu „ 100—
10. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Sibiu „ 100—
11. Reuniunii igienice din Sibiu „ 100—
12. Gremiului comercial din Sibiu „ 100—
13. Intern. Reuniunii femeilor române din Brașov „ 400—
14. Asociaț. pentru sprigimirea învățăceilor și sodalilor români din Brașov „ 200—
15. Reuniunii de muzică din Brașov „ 200—
16. Reun. pentru înfrumusețarea orașului Brașov „ 100—
17. La fondul studenților morboși din Brașov „ 200—
18. La fondul studenților mizeri din Blaj „ 200—
19. Fundațiunii studenților din Brad „ 200—
20. Tinerimei univ. din Budapesta („Petru Maior“) „ 200—
21. Tinerimei universitare din Cluj „ 200—
22. Internatului gr.-or. din Beiuș „ 200—
23. Reuniunii femeilor române din Deva pentru atelierul industriei de casă „ 200—
24. La dispoziția direcțiunii „ 700—

Total . K 16,000—

Privitor la punctul 6 dela ordinea zilei, *urcarea capitalului societar* la K 2.400,000 direcțiunea propune emiterea a 6000 acții nouă à K 200, cari vor primi Nr. 6,001—12,000. Acționarii vechi vor avea drept de preferință pentru atâtea acții nouă câte vechi au trecute pe numele lor. Prețul de K 200 al acțiilor se va plăti în 5 rate trilonare: I la 1 Iulie 1907; II la 1 Octombrie 1907; III la 1 Ianuarie 1908; IV la 1 Aprilie 1908 și V la 1 Iulie 1908. Acțiunile nouă vor participa numai la dividendă anului 1908; pe 1907 vor primi acționarii 5% interese, iar după ratele din 1908 vor fi a se plăti 5% interese dela 1 Ian. 1908. Termenul pentru prima optare este 15 Iunie 1907; acțiunile, cari până la acest termen nu se vor fi subscrise se rezervă tot acționarilor vechi, dar cu K 400 bucata; termenul lor de optare se fixează ulterior de direcțiune. Pentru acoperirea speșelor de emisiune se va plăti de fiecare acție o taxă de câte K 10.—

Urcarea capitalului societar necesitează totodată și modificarea mai multor §§-i ai statutelor și în legătură cu aceasta și a unor §§-i ai statutelor fondului de penziuni. Cea mai esențială din aceste modificări este decretarea fondului de penziune de avere a institutului, cu mențiunea specială și exclusivă, de a asigura escontențările și penziunile funcționarilor și servitorilor institutului și a urmașilor lor, aceasta chiar și în caz când veniturile fondului însuș n'ar fi suficiente, având a se acoperi diferența din alte surse.

La ordinea zilei este și propunerea direcțiunii de a prolongi, conform cererii „Asociațiunii“, cu 10 ani termenul fixat de adunarea generală din 1897 pentru înființarea internatului de băieți, în care scop s'a votat atunci suma de K 40,000.

„Banca Poporală“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Caransebeș, a căreia fondare am semnalat-o în numărul nostru penultim, și-a ținut adunarea generală constituantă la 28 Februarie a. c. în prezența a 90 acționari, cari au reprezentat un capital de aproape K 100,000. Societatea s'a constituit cu capital societar de K 140,000 și a fost prezidată de dl Andreiu Ghidiu, iar ca notar a funcționat notarul public Carol Susich.

Direcțiunea a fost compusă din d-nii: Dr. Petru Barbu, Ioan Bogoievici, Filip Bria, Andreiu Ghidiu, Aurel Moaca, Iuliu Musta, Dimitrie Răbăgia, George Tătucu și Petru Valușescu.

În comitetul de supraveghiere au fost aleși d-nii: George Cătana, George Mariciu, Mihaiu Popoviciu, Aurel Spătan și Ioan Șușoiu.

„Răureana”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Capolnoc-Monoștor Al VIII-lea an de gestiune l-a încheiat acest institut cu active totale de K 582.493 față de K 528.530 în 1905 și cu un profit de K 18.367, cu circa K 1400 mai mic decât în anul precedent. Singularității rami de afaceri prezintă în comparație cu 1905 următoarea situație: Escont K 135.596 (în 1905 K 94.665). Imprum. pe obligațiuni K 362.536 (+ față de 1905 de K 16.256). Imprum. hipot. din contră arată o reducere de circa K 8.000 (starea K 64.149). Dintre pasive au crescut Depozitele spre fructificare cu circa K 62.000 la K 306.793 și Rezervele dela K 28.387 la K 34.142, iar Reescontul arată o reducere dela K 111.219 la K 91.387. O creștere însemnată observăm față de 1905 la Interese tranzit. anticipate, cari sunt prezentate cu K 8.949. față de K 453 în 1905. Venitul brut al anului 1906 a fost de K 57.762, cu K 104 mai mic decât în anul precedent.

Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 19 Februarie sub prezidiul dlui Dr. Vasilie Lucaciu, fiind notar dl Alexiu Stupariu, iar verificători ai procesului verbal d-nii Iacob Botha și Liviu Iuga. Prezenți au fost 65 acționari, reprezentând 870 acțiuni cu 180 voturi.

Profitul net de K 18.367.03 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 8.000.—. Fondului de rezervă K 2.673.—. Scopuri filantropice-culturale K 267.34. Supradotare fond. de rezervă K 3.327.—. Fondului special de rezervă dotare și supradotare K 1.401.01. Fondului de penziune dotare și supradotare K 1.767.24. Fond. de edificare K 911.44. Remunerație servitorului 20.—.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Studentului Vasiliu Ilea K 27.—. Pentru masa academică din Cluj K 20.—. Pentru masa studenților din Năsăud K 10.—. Pentru masa studenților din Brașov K 10.—. Pentru un ucenic de măiestrie (rotar) K 10.—. Pentru cumpărarea cărților la pruncii săraci dela școalele confesionale din loc și jur K 90.—. Restul se lasă la dispoziția direcțiunii K 100.34.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 8 de cupon și se plătește cu începere dela 1 Maiu 1907.

În direcțiune s'au reales d-nii: Dr. Vasilie Lucaciu, Vasilie Mihalca, Vasilie Chima, iar în comitetul de supraveghiere d-nii: Vasilie Muste, Nicolae Lupan, Iuliu Șurani, Aurel Greble, Alexandru Simon, Sigismund Lengyel și Alexandru Marica.

„Silvania”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Șimleul-Silvaniei. Anul 1906 al XIX-lea an de gestiune, l'a încheiat acest institut, în ce privește profitul net ceva mai nefavorabil decât anul precedent căci a realizat față de K 80.347 din anul 1905, numai nu câștig de K 70.878. Aceasta reducere a câștigului net nici decât nu este însă o urmare a reducerii afacerilor, căci toți ramii de operațiune s'au dezvoltat față de 1905, ci provine, precum arată contul profit și pierdere, din reducerea intereselor față de clientelă. În anul 1905 venitul brut a fost de K 281.635 iar în 1906 de 277.018, și anume s'a redus venitul de interese și proviziuni cu aproape K 12.000, deși la finele anului starea ramilor de afaceri activi este cu mai mult de K 515.000 mai mare decât la finele anului 1905. Bilanțul de altcum se încheie cu active totale

de K 3.952.449, arătând față de 1905 o creștere de K 567.884. anume s'a sporit Esc. cu circa K 400.000 la K 2.357.335, Imprum. hipotecare dela K 678.775 la K 735.666, Creditele personale cu K 5.000 la K 62.781 și Cont-curent dela K 325.868 la K 381.127. Efectele proprii se prezintă cu K 133.903 (în 1905 K 122.231). Din capitalul urcat la K 600.000 au încurs în 1906 K 69.813, astfel că capitalul efectiv vărsat se cifrează cu K 269.813. Fondul de rez. a ajuns mărirea capitalului societar de până acum, adică K 300.000. Fondul de penziune se cifrează cu K 31.195 arătând față de 1905 o creștere de K 4.500. O creștere considerabilă de K 202.000 prezintă, față de anul trecut, Depozitele spre fructificare, cari se cifrează cu K 1.969.522, asemenea a crescut în proporție cu creșterea Escontului și Reescontul cu K 256.796 la K 1.142.088, formând 48.44% ale Escontului.

Adunarea generală este convocată pe 21 Martie a. c.

CRONICA.

Diracțiunea unei bănci din capitală pentru corpul funcționarilor. În vederea scumpetei generale și a referințelor de traiu schimbate, ale căreia efecte le simt mai ales funcționarii de toate categoriile, avizați cei mai mulți exclusiv numai la salariile lor fixe, direcțiunea băncii „Pester Ung. Commercialbank” din Budapesta a propus adunării generale a acestui institut urcarea tantiemei funcționarilor dela 2% la 3% ale câștigului net. Totodată direcțiunea, voină — cum se zice în raport — a da și din partea sa expresiune recunoștinții sale față de corpul funcționarilor, a renunțat la $\frac{1}{2}\%$ din tantiema sa în favorul funcționarilor, astfel că tantiema acestora pe anul 1906 s'a urcat la $3\frac{1}{2}\%$ ale profitului net. — Un act de rară munificență acesta, care îi servește spre cea mai mare cinste direcțiunii numitei bănci și va potența fără îndoială și mai mult zelul și abnegațiunea funcționarilor aceluia institut.

O femeie — membru în direcțiunea unui institut de bani. Precum anunță zărele maghiare adunarea generală a institutului „Kisgazdák és iparosok szövetségese” din Sătmar a ales cu mare însuflețire membru în direcțiunea aceluia institut — pe o femeie, doamna Elena Boroș.

O bancă maghiară de vânzare. Este un caz desigur de tot rar, dacă nu unic în istoria institutelor de bani din patria noastră, ca o bancă să ajungă la vânzare pe calea licitațiunii publice. Cazul acesta este al băncii „Gyergyótölgyes és vidéke takarékpénztár r. t.” din Tulgheș (cottul Ciuc) a căreia adunare generală ținută la 7 Februarie a. c. a hotărât cu unanimitate vânzarea întregii averi a institutului și acum prin o publicațiune atrage atențiunea celor interesați că licitațiune publică va avea loc la 10 Martie a. c. oarele 2 d. a. în locațiunile institutului pe lângă următoarele condițiuni:

a) doritorii de a licita au să depună 4 oare înainte de licitație la cassa institutului în bani gata 20% ale prețului de strigare de K 40.000; b) restul de 80% se va depune tot în bani gata la luarea în primire a institutului, ceea ce va avea să se facă imediat, dar cel mai târziu la 8 zile după licitație; c) deodată cu primirea activelor institutului cumpărătorul va avea să plătească la mâna persoanei deznignate de direcțiune, afară de suma de sus, încă suma de K 60.000 pentru

escontentarea deponenților și creditorilor de reescont ai societății. Acționarii, ce este drept, nu garantează pentru incassabilitatea pretenziunilor societății, dar pentru existența acestor pretențiuni fac responsabilă direcțiunea. Celor ce s'ar interesa de afacerea aceasta le stă la dispoziție în localitățile institutului un bilanț încheiat cu 1 Martie a. c. și pot primi acolo și informațiuni mai detaliate.

Banca de sub vânzare s'a fondat la 1884 cu capital de K 40,000; datele ultimului bilanț nu ne sunt cunoscute, dar la finele anului 1905 a avut active totale de K 120.789, în preponderanță cambii și obligațiuni; Rezerve K 17,288, Depozite spre fructificare K 19,813 și Reescont K 43,483 A lucrat vre-o câțiva ani cu pierdere, iar anul 1905 l-a încheiat cu un câștig curat de K 68.

Aviz doritorilor de a ajunge bancheri și capitaliștilor, cari au bani de riscat!

Adunări generale au convocat următoarele institute de bani române:

- 10 Martie a. c. „Voileana“ în Voila.
- „Ternovana“ în Tirnova.
- „Plugarul“ în Săcădate.
- 11 Martie a. c. „Murășiana“ în Reghin.
- 12 Martie a. c. „Doina“ în Câmpeni.
- „Nera“ în Bozovicu.
- 14 Martie a. c. „Bistrițana“ în Bistrița.
- „Vlădeasa“ în B.-Hucdin.
- „Oraviciana“ în Oravița.
- 16 Martie a. c. „Codreana“ în Băsești.
- „Economul“ în Cluj.
- „Someșana“ în Dej.
- 17 Martie a. c. „Auraria“ în Abrud.
- „Aurora“ în Năsăud.
- „Porumbăceana“ în Porumbacul-inferior.
- 18 Martie a. c. „Hondoleana“ în Hondol.
- 19 Martie a. c. „Chiorana“ în Somecuta-mare.
- 20 Martie a. c. „Fortuna“ în O.-Radna.
- 21 Martie a. c. „Silvania“ în Șimleu.
- „Brădetul“ în Orlat.
- 23 Martie a. c. „Albina“ în Sibiiu.
- 24 Martie a. c. „Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște.

Dividenda băncilor noastre pe anul 1906.

	Dividenda de cupon		Scadența
	%	K f	
„Ardeleana“	10	10—	28 Februarie 1907
„Arieșana“	7	7—	15 Maiu „
„Armonia“	7	7—	20 Februarie „
„Bănățiana“, Bucoveț	7	3-50	1 Aprilie „
„Banca Poporală“	10	10—	24 Ianuarie „
„Beregsana“	6 ¹ / ₄	5—	17 „
„Berzozia“	8	4—	1 Maiu „
„Bihoreana“	6	12—	28 Februarie „
„Bocșana“	6	6—	25 „
„Buciumana“	5	2-50	? „
„Buna“	5	1—	? „
„Cârțișoreana“	2	2—	23 Februarie „
„Cassa de păstr.“, Merceurea	7	7—	5 Martie „
„Ciocovana“	5	5—	„
„Concordia“	8	8—	14 „
„Cordiana“	9	9—	24 „
„Coroana“, Timișoara	5	2-50	6 „
„Coroana“, Bistrița	5	10—	1 Aprilie „
„Corvineana“	14	14—	18 Martie „
„Creditul“	5	5—	24 „
„Crișana“	12	12—	24 „
„Cugioreana“	8	8—	17 „
„Detunata“	10	5—	1 Martie „
„Economia“, Cohalm	6	6—	10 Februarie „
„Făgetana“	6	12—	28 „
„Fortuna“	8	4—	1 Maiu „

	Dividenda de cupon		Scadența
	%	K f	
„Furnica“	7	28—	26 Februarie 1907
„Geogeană“	5	5—	21 Februarie „
„Grănițerul“	9	9—	25 „
„Hătiegana“	8	8—	16 „
„Hunedoara“	10	10—	6 Martie „
„Industria“	5	dela ratele plătite	„
„Iulia“	14	14—	6 Martie „
„Lipovana“	9	18—	21 Februarie „
„Luceafărul“	7	7—	4 „
„Lugoșana“	8	16—	14 „
„Mercur“	8	16—	1 Aprilie „
„Mielul“	10	10—	3 Martie „
„Monoreana“	7	3-0	1 Iulie „
„Murășanul“	7	14—	18 Februarie „
„Nădlăcana“	6	6—	19 „
„Olteana“	10	10—	28 „
„Patria“	15	30—	25 „
„Poporul“	6	6—	4 Martie „
„Porumbăceana“	8	8—	17 Martie „
„Racoșana“	8	8—	7 Februarie „
„Riureana“	8	8—	15 Maiu „
„Sătmăreznă“	6	12—	27 Februarie „
„Schintea“	10	5—	1 Iulie „
„Sebeșana“, Caransebeș	7	14—	25 Februarie „
„Sebeșana“, Sebeș	11	11—	1 Iulie „
„Selăgiana“	7	7—	9 Martie „
„Sentinela“	8	8—	? „
„Sentinela“ dela emis. nouă	5		
„Șercăiana“	8	8—	17 Februarie „
„Steaua“	8	8—	28 „
„Târnăveana“	5	5—	15 Martie „
„Tibleşana“	8	4—	28 Ianuarie „
„Timișana“	6 ¹ / ₂	13—	20 Februarie „
„Ulpiana“	6	3—	23 Februarie „
„Voileana“	6	5—	1 Maiu „
„Zărândeana“	10	10—	10 „

Sumar.

Însoțirile de credit sistem Raiffeisen. — *Jurisdicțiune*
 Votul funcționarilor contrar direcțiunii în adunarea generală,
 Profit curat transpus. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: Rugare „Albina“, „Banca Poporală“, Caransebeș, „Riureana“, „Silvania“. — *Cronică*: Direcțiunea unei bănci din capitală pentru corpul funcționarilor, O femeie — membru în direcțiunea unui institut de bani, O bancă maghiară de vânzare. — Adunări generale — Dividenda băncilor noastre pe anul 1906

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

- Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.
- Asigurări pe viață în toate combinațiile.
- Asigurări pentru cazuri de accidente.
- Asigurări contra pagubelor prin grindină.
- Asigurări contra infracțiiei (furt prin spargere de casse și locuințe).
- Asigurări de sticle la galantare, etc.

Nr. 9 (10—52)

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovarășii economice.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 5 Martie 1907.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpes'a vii de
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	113 80	114 20
4	" " Cor. " " "	95 05	95 45
3 1/2	" " " " " " " " " "	84 35	84 75
—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	201 —	202 —
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, se. de dare	151 56	151 50
3	Impr. p. regul. Porților de fier. " " "	79 —	78 75
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	101 50	101 50
4	" rurale ungare " " "	95 80	96 —
4	" " croato-slav. " " "	—	97 —
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. in cor, Mai-Nov., se de dare	99 30	99 50
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	99 15	99 50
4 2	" " " " in hârtie, Febr.-Aug. " " "	100 30	100 50
4 2	" " " " argint April-Oct. " " "	100 30	100 50
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	155 85	158 —
4	" " " " 1860 à fl. 100—	215 50	221 —
—	" " " " 1864 à fl. 100—	268 0	271 —
4	Renta austr. aur., scut. de dare	117 50	117 50
4	" " Cor. " " " " " " "	99 25	99 50
3 1/2	" " " " de invest. " " " " " " "	89 20	—
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, se. de dare	94 —	94 50
5	" " " " Viena " " " " " " "	103 40	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1889 à frs 125	120 60	121 —
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95 90	97 —
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99 50	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini . . .	100 30	100 30
4	" " " " 50 ani în coroane	100 80	100 80
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta în fl.	100 30	101 —
4	" " " " " " in cor. " " " " " " "	96 90	96 75
4 1/2	Obl. com. " banca ung. " Pesta cu 10% premie	107 —	107 25
4	" " " " " " repl. 60 ani	96 90	96 75
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	96 75	96 75
4	Obl. com. " " " " " " in cor	96 75	96 50
—	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	118 50
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	96 30	96 75
4 1/2	Banca ipotecară ungară în cor.	100 10	101 —
4	" " " " " " " " " " " " "	97 —	97 —
—	Obl. cu premii Banca " ung. hip. à K 100	—	120 —
5	" " " " " " " " " " " " "	—	101 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	—	100 —
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	101 25	100 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	97 —	98 —
4	" " " " " " " " " " " " "	102 —	102 —
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	101 25	101 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	97 50	97 50
4	" " " " " " " " " " " " "	—	—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	275 50	—
—	1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	285 75	—
—	1889 à fl. 100	—	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	256 —	241 —
2	" " " " " " sâmbesc à frs 100 —	107 —	110 —
5	" " " " " " " " " " " " "	257 50	—
—	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	23 70	24 50
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	452 —	458 —
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	174 —	175 —
—	Buda, comuna à fl. 40—	184 50	186 —
—	Pálffy, à fl. 40—	48 15	49 50
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	29 50	30 —
—	" " " " ungară, à fl. 5—	499 50	508 —
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	—	9 75
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	—
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—	11 50
F. Valute.			
—	Galbini imper pr. bucată	11 40	11 43
—	20 franci aur	19 13	19 14
—	20 marce aur	23 59	23 56
—	Sovereigns pr bucată	24 12	—
—	Ruble hârtie per bucată	2 53 3/4	2 54
—	100 Marce hârtie	117 85	117 87
—	100 franci hârtie	—	95 70
—	100 lire hârtie	95 60	95 70
—	100 lei hârtie	—	95 70

"FORTUNA", inst. de credit și econ. în Rodna-veche.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil dotat cu K 1200 salar se publică concurs cu termenul de a se așterne suplicile până la 25 Martie 1907

Reflectanții au să dovedească pe lângă cunoașterea perfectă a limbii române absolvarea vre-unei școale comerciale superioare sau academie comercială și praxa îndestulitoare pentru independența absolută în ale contabilității.

Ceice posed limba maghiară vor fi preferiți.

Rodna-veche, 2 Martie 1907.

Nr. 56 (1—2)

Direcțiunea.

"CRIȘANA", societate de economii și credit în Brad.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de director executiv la societatea de credit și economii "Crișana" din Brad să publică concurs.

Salar anual K 2400.

Relut de cuartir K 400.

Tantiema statutară (anul trecut K 1000) și eventualele urcări de salar după regulament. Dela concurenți să recere cualificație comercială ori juridică și praxă de bancă.

Postul este a se ocupa cel mai târziu în 1 Iunie 1907.

Alesul nu poate ocupa altă funcție.

Condițiunile speciale se vor stabili prin contract.

Petițiunile sunt a se înaintă până la 31 Martie st. n. a. c.

Brad, 1 Martie 1907.

Nr. 58 (1—1)

Direcțiunea.

"BANCA POPORALĂ", societate pe acții în Dej.

CONCURS.

Din partea subsemnatei Direcțiuni se publică concurs pentru ocuparea unui post de practicant cu termin până la 15 l. crt.

Salar anual K 720.

Se recere scrisoare frumoasă. Postul este de a se ocupa imediat după denumire.

Nr. 55 (1—1)

Direcțiunea.

„CASSA DE PĂSTRARE“ (reuniune) în Săliște.

CONVOACARE.

P. T. Membrii „Cassei de păstrare“ (reuniune) în Săliște se convoacă la ședința

Adunării generale ordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe *Duminecă, în 24 Martie n. (11 Martie v.) a. c. la 2 oare p. m.* în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stăvirea bilanțului cu 31 Decembrie 1906.
5. Propunerile direcțiunii pentru sistemizarea unui post de contabil și a unui post de arhivar.
6. Alegerea unui membru în direcțiune.
7. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai consiliului de inspecțiune.
8. Alegerea consiliului de inspecțiune conform §-lui 20 din statutele reuniunii.

Nr. 59 (1—1)

Din ședința direcțiunii „Cassei de păstrare“ (reuniune) în Săliște, ținută la 3 Martie 1907.

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1906.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa în număr		28,538	20	Capital social	26,000—
Imprumuturi ipotecare	500,200—			Fondul de rezervă	100,000—
Imprumuturi pe obligațiuni cu caventați	317,451.50			Fondul special de rezervă	1,222.45
Imprumuturi pe cambii cu giranți	303,662—			Fondul de binefaceri	52,187.08
Imprumuturi în Cont-curent	341,086.96	1,462,400	46	Fondul de penziune	9,517.09
Efecte publice și diverse acțiuni		176,945	80	Fondul spitalului public Săliște	28,481.31
Casa-e institutului	100,000—			Depuneri spre fructificare	1,661,897.31
Realități	1,932.45	101,932	45	Depuneri în cassete de economisire	484—
Depunerea fondului de binefaceri	7,253.76			Interese tranzitoare anticipate pro 1907	12,243.91
Imprum. din fondul de binefaceri	44,933.32	52,187	08	Diverse conturi creditoare	6,820.64
Depunerea fondului de penziune		9,517	09	Profit curat	20,234.95
Depunerea înființării spital public în Săliște		28,481	31		
Mobilier	3,359.97				
după amortizare de 10%	335.91	3,023	16		
Diverse conturi deb. și interese tranzitoare restante		56,063	19		
		1,919,088	74		
					1,919,088.74

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	66,988.59			dela imprumuturi ipotecare	36,246.74
pentru fondul de binefaceri	386.37			dela imprum. pe obligațiuni cu caventați	27,787.88
pentru fondul de penziune	476.65	67,851	51	dela imprumuturi pe cambii	13,806.95
Spese:				dela imprumuturi în Cont-curent	21,015.61
salare și marce de prezență	9,502.36			dela efecte	6,660.07
imprimate, registre, porto, competențe de timbru	3,755.66	13,258	02	dela depuneri proprii	341.87
Dare:				Chiria	2,687.50
directă	3,336.50			Provizioni și taxe dela intabulare	3,903.21
10% după interesele la depuneri	6,785.10	10,121	60		
Amortizare:					
din pretenziuni	647.84				
din mobilier	335.91	983	75		
Profit curat		20,234	95		
		112,449	83		
					112,449.83

Săliște, la 31 Decembrie 1906.

Dr. Nicolae Calefariu m. p., președinte.

Herția m. p., contabil-șef.

D. Banciu m. p.

Iordachie Roșca m. p.

Direcțiunea:

Dr. Stroia m. p.

D. Lăpădat m. p.

Petru I. Comșa m. p.

B. Comșa m. p.

N. Lupaș m. p.

Stan Șteflea m. p.

Iosif Lissai m. p., revizor expert al Delegațiunii băncilor române asociate.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, la 3 Martie 1907.

Comitetul de supraveghiere:

N. Hențiu m. p.

Dr. N. Comșa m. p.

Ioan Banciu m. p.

Dumitru Roșca m. p.

„VLĂDEASA“, institut de credit și economii, societate pe acții în B.-Huedin.

CONVOCARE.

„Vlădeasa“, institut de credit și economii în B.-Huedin își va ține a

XI-a adunare generală ordinară,

în 14 Martie st. n. a. c., la 10 oare a. m., în localitățile institutului.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Deznignarea alor 2 notari ad-hoc și alor 3 verificători, cari vor servi și ca membrii scrutători.
3. Raportul direcțiunei și al comitetului de reviziune asupra bilanțului și împărțirii profitului curat al anului 1906.
4. Stabilirea pașalului de căldorie pro 1907.
5. Conform §-ului 32 din statute sortirea alor 3 membri din direcțiune și reîntregirea prin alegere.
6. Alegerea alor 5 membri ai comitetului de reviziune a căror mandat expiră.
7. Eventuale propuneri întrate în cadrul statutelor §. 29.
8. Inchiderea adunării.

Nr. 57 (1—1)

La aceasta adunare se invită domni acționari făcându-se atenți la dispozițiile §§-lor 19 și 20 din statute.

Pentru primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere în acest an sunt rugate institutele „Patria“, „Albina“, „Silvania“, „Economul“ și „Coroana“.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii „Vlădeasa“, ținută în 29 Ianuarie 1907.

Ioan Pop m. p., președinte.

Iuliu Poruțiu m. p., director executiv.

ACTIVE.

Bilanț cu 31 Decembrie 1906.

PASIVE.

	K	f		K	f
Cassa în număr	17,601	34	Capital social	120,000	—
Escont de cambii	297,359	36	Fond de rezervă	39,890	80
Cambii cu acoperire hipotecară	321,791	—	Fond special de rezervă	5,686	96
Împrumuturi pe obligațiuni întabulate	265,331	—	Fond de penziuni	14,075	17
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventați	156,757	—	Fondul scopurilor filantropice	1,319	53
Credite de cont-curent	43,743	—	Depuneri spre fructificare	810,525	88
Casa institutului	14,759	—	Reescont	77,240	—
Amortizare conf. deciz. ad. gen. a IV-a	1,000	—	Dividende neridicate	572	96
Realități de vânzare	2,528	62	Interese de capital social neridicate	620	54
Spese restituibile	911	11	Interese tranzitoare	13,367	29
Mobilier	2,799	10	Diverși creditorii (Contul centralei la Filială etc.)	165,765	72
10% amortizare	280	10	Profit curat	26,943	75
Spese de fondare ale filialei din Hidalmás	2,459	33			
10% amortizare	245	93			
Interese anticipate	804	57			
Diverși debitori (Contul Filialei la centrală etc.)	150,610	20			
	1,276,008	60		1,276,008	60

ÊSITE.

Contul Profit și Perdere.

ÎNTRATE.

	K	f		K	f
Salare și bani de cuartir	8,571	41	Profit curat de interese	34,186	02
Spese de birou, imprimare, registre, porto, diverse	5,046	67	Chirie și arânzi	1,105	50
Dări	3,363	24	Provizii diverse	10,159	58
Amortizațiuni:					
din prețul casei institutului	1,000	—			
10% din mobilier	280	10			
10% din spese de fond. a fil. din Hidalmás	245	93			
Profit curat	26,943	75			
	45,451	10		45,451	10

B.-Huedin, 31 Decembrie 1906.

Ioan Pop m. p., director executiv.

Mihaiu Mărincaș m. p. cassar.

Constantin Căciulă m. p., contabil.

Direcțiunea:

Ioan Pop m. p., președinte.

Iuliu Poruțiu m. p.

Ioan Martin m. p.

Stefan Pop m. p.

Luca Lung m. p.

Ioan Gall m. p.

Conturile de mai sus examinându-le le-am aflat în conformitate cu registrele de contabilitate și exacte.

Comitetul de supraveghiere:

B. S. Podoabă m. p., președinte.

Dr. Simion Tămaș m. p.

Simion Mărincaș m. p.

Florian Petran m. p.

George Farago m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhiepiscopale în Sibiu.

Ioan I. Lăpădatu